

Danske Anne-Lise Riis Jensen er ansat i den engelske dronnings stald.

Det ypperste eje

Mens nogle investorer formuer i kunst er fuldblodshesten for andre det ypperste, da den både indeholder skønhed og præstations-evne, som kommer til udtryk når den løber om kap på galopbanerne.

Det er et puslespil at producere de bedste heste, og det er dronningen som bestemmer avlskombinationerne og hvad føllene skal hedde. Bank Bonus er navnet på en toåring efter hoppen Small Fortune og stutternets ene hingst, Motivator. Hvorvidt hesten vil leve op til sit navn vil fremtiden vise. Selvom dronningen er inkarneret galopfan, interesserer hun sig ikke for selve spillet. Hendes

gamble er selve avlen – at bruge en bestemt hingst til en bestemt hoppe i håbet om at skabe noget specielt.

I 2012, hvor dronningen fejrer sit store Diamond Jubilee, er det 60 år siden hun arvede stutternet. Kun fire dage efter, at hun blev kronet på samme dato, var hendes hest Aureole, nær ved at vinde sportens mest hæderkronede løb. En sejr har hun endnu til gode. Tættest kom hun i sommer med hesten Carlton House, som hun havde fået foræret som åring af Dubais Sheik Mohammed.

Selve optakten var nervepirrende da hesten forinden havde fået en lille skade. Anne-Lise og hendes ansatte havde til lejligheden fået installeret et stort fjernsyn i stalden, så de alle kunne se med. Selvom hesten ikke vandt, er det spændingen og håbet som driver værket.

– Vi er her fordi vi alle sammen håber, at det går godt for de heste vi sætter i verden. Der findes ingen faste formler eller opskrifter på succes, og det er dét, som gør det så spændende. Ejerne drømmer om at skabe en hest, som måske vinder Derbyet eller et

Derby- og St. Leger-vinderen Persimmon står i indgangen til dronningens stutteri.

Dronningens DANSKE FØLMOR

Med mere end 14.000 heste i træning er galopporten i England en hel industri. Det hele begynder på stutternierne, hvor danske Anne-Lise Riis Jensen er staldmester på fuldblodshestens ældste stutteri, nemlig The Royal Stud

Tekst og foto: Camilla Alfthan

“Sandringham Stud – Strictly Private”, står der på skiltet ind til stutternet der ligger i Norfolk nord for London, hvor den engel-

ske kongefamilie har haft deres hjem siden 1862 i det nærliggende Sandringham House.

Det var prinsen af Wales, som i sin tid flyttede stutternet fra Windsor Great Park til det idylliske landområde med præmiepengene fra to af stutternets bedste hingste der også var helbrødre; nemlig St. Leger- og Derby-vinderen Persimmon og Triple Crown-vinderen Diamond Jubilee.

Mens Diamond Jubilee blev solgt til Argentina, er det en statue af den billedskønne Persimmon, som står på plænen foran Anne-Lise Riis Jensens cottage, hvor hun har haft adresse siden august sidste år.

Den 49-årige dansker har ingen børn; til gengæld har hun leveret over 400 føl siden hun kom ind i branchen i 1985.

39 af føllene er fra i år. Næste årgang bliver den første som Anne-Lise har ført til

verden fra start til slut; fra at de er blevet undfanget i den røde længe med udsigt til hingstestaldene, til de har set dagens lys.

Stillingen som staldmester fik danskeren efter en bekendt havde gjort hende opmærksom på, at den var blevet slået op i galopavisen Racing Post.

Bedækninger og folinger er nemlig danskerens ekspertise efter hun i over ti år arbejdede på The National Stud i Newmarket, der også kaldes for galopportens vugge.

Ud over at Anne-Lise har 14 ansatte, har hun også ansvaret for stutternets i alt 76 heste, hvoraf de 71 tilhører dronningen. Med omkring 100 heste i sommerhalvåret er der således langt fra et ni til fem job, hvis en hest pludselig bliver syg eller begynder at føle om natten. Til gengæld er hestene en livslang passion, som betyder at Anne-Lise er med til at skabe drømme.

Anne-Lise Riis Jensen foran sit hjem med en jockey i dronningens farver.

Royal Studs efterhånden 18-årige hingst Royal Applause har foreløbig 61 stakes-vindere blandt sine afkom. Når hesten en dag skal pensioneres flytter den til søsterstutteriet i Newbury, hvor en af regimentshestene, som dronningen havde redet, levede til den blev 36 år.

af de klassiske løb. Man ser føllet komme ud og følger dets opvækst og hvorvidt det bliver til noget, man planlægger hvilke løb hesten skal deltage i; det er en løbende udvikling, hvor det er håbet som holder folk til ilden. Det er ikke for at tjene penge, men en livsstil, fortæller Anne-Lise, hvis arbejdsgiver arvede interessen fra sin bedstefar, kong Georg V, som altid fortalte om hestene da hun var lille.

Som tronfølger har hun arvet den berømte Ascot-bane, og selv kvitterer hun ved at give sin interesse videre til familien. Da prins Charles blev gift med Camilla fik de hopen Supereva i bryllupsgave. Hestens datter, Medeva, er en af de plage som nu er ved at blive tilredet på stuttriet.

Traditionsrig avl

Ligesom kongefamilien er symbolet på en kontinuitet, er det samme tilfældet med fuldblodshestene. Omkring 5.000 fuldblod opdrættes om året i Storbritannien og på verdensbasis er tallet 110.000. Alle går tilbage til samme avlsbog, der blev grundlagt med tre arabiske hingste. Den ene af dem, Darley Arabian, var stamfader til Eclipse, som hele 98 procent af alle fuldblod nedstammer fra. Hingsten blev født på Royal Stud i 1764 på dagen for den måneformørkelse, som den er opkaldt efter. Stutteriet har således spillet en væsentlig rolle inden for udviklingen af fuldblodsracen, også selv om de kongelige ikke altid har været lige hesteinteresserede.

En af de mere passionerede var prinsen af Wales, som senere blev kong Edward VII, og som var gift med Christian IX's datter, Alexandra. I The Walled Gardens, hvor stut-

triets to hingste, Royal Applause og Motivator i dag har deres folde, er den ene af haverne opkaldt efter den danske dronning. I det gamle mejeri foran plænen, hvor hun holdt sine teselskaber, har Anne-Lise i dag sit kontor.

Selvom hun aldrig har ejet sin egen hest, er det avlen som altid har interesseret hende. Således tog Anne-Lise som 23-årig orlov fra sine lærerstudier for at arbejde på den danske hesteejer Villy Bechmans stutteri i England. Her blev hun gift med en englænder, og parret fik job på Littleton-stutteriet i Winchester, der havde opdrættet nogle af landets bedste heste.

Da Anne-Lise senere var på The National Stud brugte hun alle sine ferier til at rejse ver-

den rundt til fuldblodsauktioner, hvor hun fik jobs med at præsentere hestene. Således har hun arbejdet på auktioner i Frankrig, Irland, New Zealand, Australien og USA. Arbejdet var hårdt, og startede klokken fem om morgenen for at slutte klokken ti om aftenen, men oplevelserne var det hele værd.

– Spændingen og farten, og at disse fantastiske heste ville give alt for at komme først over stregen gjorde, at jeg i sin tid blev bidt af sporten. Der var ikke noget bedre end at trække heste til løb, og så at have håbet og se om de ville vinde, og det var sjovt at rejse med dem og sørge for at de havde det godt. Auktionerne rejste jeg til for at opleve noget nyt og se hvordan tingene blev gjort andre steder, fortæller Anne-Lise, som i en alder af 39 droppede arbejdet på The National Stud for at læse på Royal Agricultural College i Gloucestershire for at få papirer på sin praktiske erfaring. Anne-Lise bestod med distinktion og fik en pris for bedste speciale, som hun sidenhen har udgivet i bogform med to studiekammerater.

– Det er det bedste jeg nogensinde har gjort for mig selv, da folk generelt er selv-lærte i hestebranchen. Det betød at jeg fik mere selvtillid, fortæller Anne-Lise, som kort efter tog imod et tilbud om at blive staldmester på Meridian-stutteriet i Norge.

I år fik dronningen 15 føl som blev leveret af Anne-Lise.

Motivator i The Walled Gardens. Hingsten er også foreviget som statue på Ascot-banen, der i år fejrede 300-års jubilæum.

Kunstig insemination forbudt

På The Royal Stud følger arbejdsgangen faste rutiner. Bedæknings sæsonen går fra den 15. februar til den 15. juli og når hopperne begynder at føle i det nye år har Anne-Lise særligt travlt. En måned efter at føllene er bragt til verden er hopperne klar til at blive bedækket igen. Hvis det ikke sker på Sandringham sender Anne-Lise dem af sted med deres føl til Newmarket, Irland eller Frankrig.

For at beskytte fuldblodene mod sygdomme og indavl er kunstig insemination nemlig ikke tilladt. Selve bedækningen tager kun mellem to til tre minutter.

– Så der er ikke noget med nogle dyre mid-dage eller vine, fortæller Anne-Lise, som til gengæld præsenterer hopperne i op til tre brunstperioder til hingsten i samråd med en dyrlæge. Det betyder at dem, der kommer langvejsfra, kan være på besøg i nogle måneder.

Bedækningspriserne for Motivator og Royal Applause er 8.000 og 9.000 pund men ikke for hvem som helst. Hopperne udvælges nøje så deres blod føres videre på bedst mulige vis.

Selvom Anne-Lise har bragt flere hundrede føl til verden, bliver det aldrig til rutine.

– At se et føl blive født er stort, hver gang. Lige meget hvem dens far eller mor er. Følelsen af at kunne se resultatet af det arbejde, der er lagt i, er hver gang noget helt særligt. Så det bliver aldrig rutine, den dag det sker, holder jeg op. Det største højdepunkt indtil nu er at have taget imod Theatrical Award da jeg var på Meridian Stutteri i Norge. Hun strålede af klasse da hun kom ud, hun havde alt klaret på en time og stod og drak fra hopen. Hun forblev min favorit indtil vi solgte hende på auktion, fortæller Anne-Lise om hesten, som har været en af de bedste i Skandinavien.

Rotary-klubber og en hestehvisker

De to seneste år har hestehviskeren Monty Roberts undervist personalet i at tilride åringerne efter hans metoder. Bagefter sendes de til forskellige trænere. Lige nu har dronningen 25 heste i træning hos blandt andre Sir Michael Stoute og Richard Hannon. Modsat The National Stud er stuttriet privat og der er kun rundvisninger i begrænset omfang.

– Det sker kun om sommeren og hvis folk samler penge ind og giver dem til velgørenhed. Så det er som regel Rotary-klubber og

andre foreninger der kommer. Her har også været afholdt auktioner, hvor en rundvisning fik hammerslag på £11.000. Men så inkluderede prisen også frokost med dronningens tidligere stud manager Sir Michael Oswald, fortæller Anne-Lise.

Når dronningen kommer forbi for at se på hestene foregår det helt privat.

– Jeg planlægger den orden hestene skal vises i og sørger for at der er nok folk til at vise hestene frem, så det hele glider. Og så er jeg selvfølgelig helt opdateret med alle informationer om hestene; hvordan de har haft det siden sidst, hvornår de skal føle, hvem de er i fol med, og så videre, men dronningen er godt klar over alt det selv, hun er jo utrolig glad for dem, fortæller Anne-Lise, som ud over arbejdet på The Royal Stud også underviser på National Vocational Qualification (NVQ) i reproduktion og praktiske færdigheder.

– For mig er hestene en livsstil og en fantastisk måde at bruge min dag på, og så er det dejligt at kunne leve af min hobby. Mit bedste råd til unge, der drømmer om at arbejde i hestebranchen, er at få en uddannelse, og bagefter sørge for at få en ordentlig løn. Det er ikke nok at arbejde i branchen, blot fordi man holder af heste.